

Maa- ja metsätalousministeriölle

Mäntsälän kalakerhon lausunto kalastuslain uudistuksesta

4§ Määritelmät

Kalastusoppaat eivät ole kaupallisia kalastajia eivätkä vapaa-ajankalastajia. Omaksi numeroiduksi kohdakseen on lisättävä kalastusoppaat, jotka toteuttavat opastettuja kalastusretkiä elinkeinotoimintana. Kalastusoppaat on tunnustettava kasvavaksi ryhmäksi kalastusalan elinkeinonharjoittajia, jotka tarvitsevat kalastusluvut ja ovat omalta osaltaan oikeutettuja kalastusalan elinkeinotukiin.

7§ Yleiskalastusoikeudet

Silakkalitkan ja kelaongen käytön salliminen yleiskalastusoikeuksilla on hyvä uudistus. Myös oikeudesta kalastaa yhdellä katiskalla olisi tehtävä maksuton yleiskalastusoikeus, koska katiskoilla on hoitokalastava merkitys.

13§ Alueellinen lupa kaupalliseen kalastukseen

ELY- keskuksille ei pidä antaa oikeutta myöntää kaupallisille kalastajille lupaa kalastaa yksityisillä vesillä, koska tehokkaat pyydykset ovat aina uhka petokalojen kannoille (vesistöstä riippuen kuha, taimen, lohi ja nieriä). Pikkalanlahden valvomaton ryöstökäly ei saa toistua muilla vesillä. Kaupallisen kalastusluvun myöntäminen vedenomistajien tahdon vastaisesti loukkaisi myös perustuslain yksityiselle omistusoikeudelle antamaa suojaa, koska kaupallisessa kalastuksessa on kysymys massiivisesta ja raharvoltaan suuresta kalavarojen käytöstä.

Jos ELY- keskuksille kuitenkin annetaan valta tällaisten lupien myöntämiseen, on ELY-keskukset velvoitettava selvittämään seurantatutkimuksella kaupallisen kalastuksen vaikutus kalakantoihin ja keskeyttämään kalastus välittömästi, jos se ei ole ekologisesti kestävä. On valvottava sitä, että kaupalliset kalastajat noudattavat lupaehtoja ja ELY-keskuksen on pyydettävä kalastusalueilta vuosittain lausunto kaupallisen kalastuksen vaikutuksesta kalakantoihin ja sen aiheuttamasta häiriöstä muille kalastajille ja vesillä liikkujille.

18§ Alueellinen lupa kalastusopastamiseen

Kalastusoppaiden tulisi voida kalastaa asiakkaidensa kanssa yleiskalastusoikeuksilla ilman erillisiä opaslupia ja ilman muita vapakalastajia suurempia rajoituksia. Yhteiskunnan etu on edistää kalastusmatkailua, joka on kasvava elinkeino. Nykyinen 6 hengen rajoitus opasluvassa ei perustu mihinkään ja se tulisi poistaa, koska suuremmatkin asiakasryhmät ovat tavallisia. 12 hengen rajoitus perustuisi siihen, että se on suurin henkilömäärä, jonka vuokraveneen kuljettajatutkimuksen suorittanut voi ottaa yhteen veneeseen, mutta tämäkin rajoitus estäisi kalastusoppaiden toimintaa ainakin rantakalastuksen osalta. Yksi matkailussa hyvin toimiva mahdollisuus olisi venekohtainen vuosilupa, joita opas voisi ostaa usealle veneelle ja joita ei sidottaisi asiakkaiden määrään. Ryhmäkohtaiset luvat vapauttaisivat kalastusoppaat myös henkilöimien selvittämiseltä, mikä on usein etukäteen hankalaa varsinkin ulkomaalaisten osalta. Jos opaslupa myönnetään 5 vuodeksi kerrallaan, on tarpeetonta, että ELY-keskus pyytää kalastusalueilta lausunnon

opasluvista joka vuosi. On huomattava, että kalastusopastoiminnan vaikutus kalakantoihin on jokseenkin olematon verkko- ja rysäkalastukseen verrattuna. Kalastusoppaiden vuosittainen 100 euron kalastonhoitomaksu on päällekkäinen sen kanssa, että kalastusopas joutuu käytännössä huolehtimaan jokaisen asiakkaansa kalastonhoitomaksuista. Päällekkäisyyden vuoksi jompi kumpi maksu pitäisi poistaa kalastusopastoiminnalta.

36§ Käyttö- ja hoitosuunnitelman laatiminen

KHS:ssä ei tarvitse määritellä kalastusmatkailuun sopivia alueita. Koska ELY-keskusten myöntämät opasluvat perustuvat asiakkaiden yleiskalastusoikeuksiin, ei opastoimintaa pidä rajata vain joillekin ”hyvin soveltuville” alueille. On kyseenalaista, onko kalastusalueilla riittävää matkailualan tuntemusta tällaiseen alueen rajaamiseen. Kalavarojen kannalta matkailutoiminnan aiheuttama rasitus on lähes olematonta verkko- ja rysäpyyntiin verrattuna.

37§ Käyttö- ja hoitosuunnitelman hyväksyminen

Hyvä, että ELY-keskus hyväksyy alueiden suunnitelmat, voi lähettää suunnitelman alueen uudelleenvalmisteltavaksi ja keskeyttää alueen rahoituksen, jos ei kunnollista suunnitelmaa synny.

39§ KHS:n toimeenpanon valvonta

On hyvä, että ELY-keskus voi keskeyttää alueen rahoituksen, jos se ei toteuta suunnitelmaansa ja että ELY-keskus voi tarvittaessa teettää työt kalastusoikeuden omistajan kustannuksella.

43§ Kalastusoikeuksien yhteensovittaminen erityisellä kalastusalueella

Koko pykälä on käsittämätöntä juristeriaa. Tällainen pykälä vähentää koko lain uskottavuutta ja antaa huonon kuvan virkamiestyöstä. Jos erityisistä kalastusalueista ei pystytä säätämään selkokielisesti, ne pitäisi selvyyden vuoksi lakkauttaa. Jos tämä ei ole perustuslain mukaista, voitaisiin lakiin kirjata, että niistä päättää ELY-keskus.

46§ Kielletyt kalastustavat, pyyntimenetelmät ja kalastusvälineet

Kohta on muotoiltava niin, että mäteiden pilkintä madeharalla sallitaan edelleen. Jos kalan tartuttamista ulkoapäin ei hyväksytä, pitää johdonmukaisuuden vuoksi kieltää myös verkkokalastus.

49§ Kaupalliseen kalastukseen tarkoitetut pyydykset ja pyyntimenetelmät

On hyvä, että vain kaupalliset kalastajat saavat käyttää troolia ja isorysää.

Suuri verkkomäärä lietsoo harmaata taloutta ja vastuuttomasti käytettynä verkot ovat vaaraksi kalakannoille. Vapaa-ajankalastajien suurimmaksi sallituksi verkkomääräksi pitäisi säätää kaikilla vesillä 120 m.

52§ ja 64§

Nämä lainkohdat antavat mahdollisuuden asetuksessa vapauttaa ammattikalastajat sellaisista kalastusrajoituksista, joita määrätään muille kalastajaryhmille, tai lieventää rajoituksia. Kalastusrajoitusten tarkoitus ei toteudu, jos kaikkein tehokkaimpia pyydyksiä käyttävät ammattikalastajat jätetään niiden ulkopuolelle.

52§ ja 53§

Ei riitä, että laki suojaa kalakantoja heikentymiseltä, sen on annettava myös välineet kalakantojen vahvistamiseen. Kalastusta on voitava säännellä myös silloin, kun tavoitteena on esim. kalojen keskikoon nostaminen.

54§ Yleiskalastusoikeuksien rajoittaminen

Laissa on määrättävä, että kun ELY-keskus rajoittaa vapakalastusta, ei samalla alueella saa samanaikaisesti sallia pyydyskalastusta, koska pyydyskalastus on huomattavasti tehokkaampaa.

58§ Kalojen vapauttaminen

Kalojen vapauttamista koskeva säännös on kannatettava, koska muuten ei alamittasäännöksiä pystytä valvomaan.

64§ Kalastuksen rajoittaminen vaelluskalojen kulun turvaamiseksi

Hyvä, että rajoituksia voidaan määrätä asetuksella.

65§ Jokisuukalastuksen kieltäminen

Erinomainen pykälä. "Aiemmin saatujen oikeuksien" ei pidä olla poikkeuksena, vaan valtion pitää lunastaa nämä oikeudet käypään hintaan.

66§ Kalaväylä

Hyvä, että kalaväylä ulotetaan koskemaan myös salmia ja kapeikkoja.

67§ Kalaväylän pitäminen vapaana pyydyksistä

On oikein kieltää kiinteät ja seisovat pyydykset kalaväylässä, rapumertaa lukuun ottamatta. Troolin ja nuotan käyttö kalaväylässä pitäisi kieltää kokonaan.

69§ Kalastaminen purossa

On oikein kieltää seisovat ja kiinteät pyydykset vesilain määrittelemässä purossa. Myös katiska pitäisi kieltää purossa.

74§ Istutettavien kalojen merkintä

Istukkaiden määrääminen merkittäviksi on hyvä asia.

78§ Kalastonhoitomaksu ja sen tarkistaminen

On hyvä, että tulee yksi kaikille aikuisille sama kalastonhoitomaksu koko maahan ja sen hinta on kohtuullinen. On hyvä, että maksua korotetaan tulevaisuudessa vain inflaation verran.

89§ Saaliiden ilmoittamisvelvollisuus

Myös sisävesien kaupalliset kalastajat pitää velvoittaa ilmoittamaan saaliinsa, ei vain tarvittaessa. Tietoa on saatava verotusta varten ja koska saaliilla on suuri vaikutus kalakantoihin.

90§ Saaliin ensimyynti

On hyvä, että kalan ensimyyntioikeus on kaikilla vesillä pääsääntöisesti kaupallisilla kalastajilla. Vapaa-ajan kalastajien vähäinen myynti suoraan kuluttajille voidaan kuitenkin sallia.

Riitta Ruuskanen

puheenjohtaja